

Sofie Utoft Larsen, Sygeplejerske
Lene Odgaard, PhD, Forsker, Sygeplejerske

FSNS 20. maj 2025

Kan NADA akupunktur hjælpe ved adfærds- og søvnproblemer hos mennesker med svær hjerneskade?

Et feasibility studie

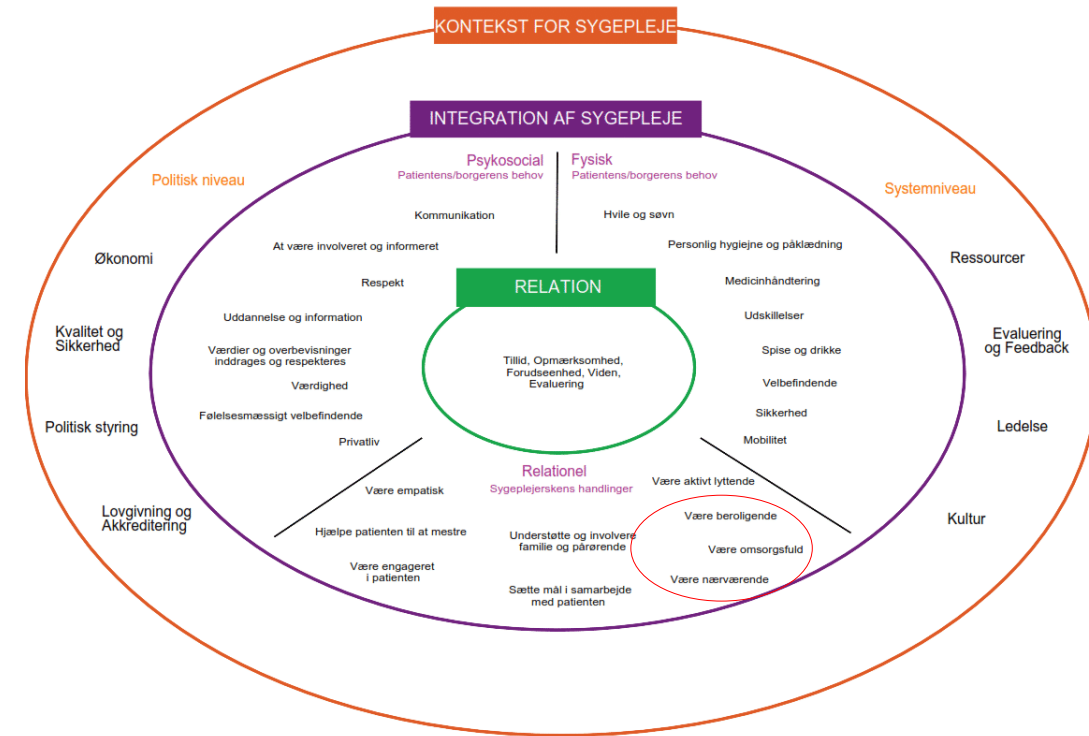
Kan NADA akupunktur hjælpe ved adfærds- og søvnproblemer hos mennesker med svær hjerneskade?

- Det kan vi ikke vurdere (endnu)!

- Feasibility → evt lodtrækningsforsøg

- Andre overvejelser

- Er den aktive ingrediens i virkeligheden "relationen"?
 - Videnskabelige baggrundslitteratur...

Videnskabelig baggrundslitteratur

(NADA = National Acupuncture Detoxification Association)

- Udviklet i 70'erne til misbrugsbehandling, New York
- NADA som supplement til anden misbrugsbehandling kan reducere forbrug af metadon, og øge livskvalitet (Baker et al. 2016; Carter et al. 2017)
- Patienter i palliativ behandling, der modtager NADA oplever lindring og forbedret søvn, ro og humør (Sørensen et al. 2024)

Videnskabelig baggrundslitteratur

(NADA = National Acupuncture Detoxification Association)

- Ingen studier om NADA til mennesker med erhvervet hjerneskade
- Systematiske reviews af akupunktur efter erhvervet hjerneskade tyder på effekt ift:
 - Søvn (Lowe et al. 2022; Lee et al. 2016; Pilon et al. 2021)
 - Bevidsthed (Zhang et al. 2020)
 - Depression (Hang et al. 2021)
 - Funktionelt rehabiliteringsoutcome (Wong et al. 2013)
- Men klinisk praksis.....

Du har mulighed for at blive behandlet med NADA. NADA er øreakupunktur, som lindrer og kan supplere den behandling, du ellers modtager.

NADA kan hjælpe mod:

- søvnproblemer
- angst
- fysisk uro og rastløshed
- psykisk uro og tankemylder
- koncentrations- og hukommelsesbesvær
- udadreagerende adfærd og aggressivitet
- stress
- depression
- ADHD
- stemmehøring
- misbrug og abstinenser
- ludomani
- selvskadende adfærd
- sorg- og krisebehandling

NADA-café

Aarhus Universitetshospital

<https://www.auh.dk> > neurologi > behandling > n

NADA - akupunktur (Neurologi)

NADA - akupunktur

Projektet: NADA interventionen

- 5 nåle, begge ører i ca. 45 minutter
- OBS: reducer ydre stimuli
- 3 gange om ugen i 3 uger

Projektet: Setting og deltagere

Intervention: Patienter fra S3 (N=15 der gennemfører)

Inklusionskriterier:

Patienter, der er ved bevidsthed efter hjerneskaden, men har problemer med døgnrytme og/eller uro/agitation

→ Scores fra klinisk praksis: RLAS indlæggelse 3-6 + EFA subitem vågenhed ≤ 2 /total ABS-score ≥ 22 / mindst et ABS subitem ≥ 3

Eksklusionskriterier

- Patienter med **voldelig eller truende adfærd**, der gør det svært at gennemføre NADA

Inklusion til nu....

**Mulige patienter i perioden 1. januar 2025 - 19. maj 2025
(N = 15)**

Ekskluderet før opstart af NADA

- For udadreagerende / kan ikke samarbejde (n = 3)
- Ønsker ikke at deltage (n = 2)
- Udskrevet (n = 1)

Inkluderet per 19. maj 2025 til NADA 3 gange om ugen i 3 uger (n = 9)

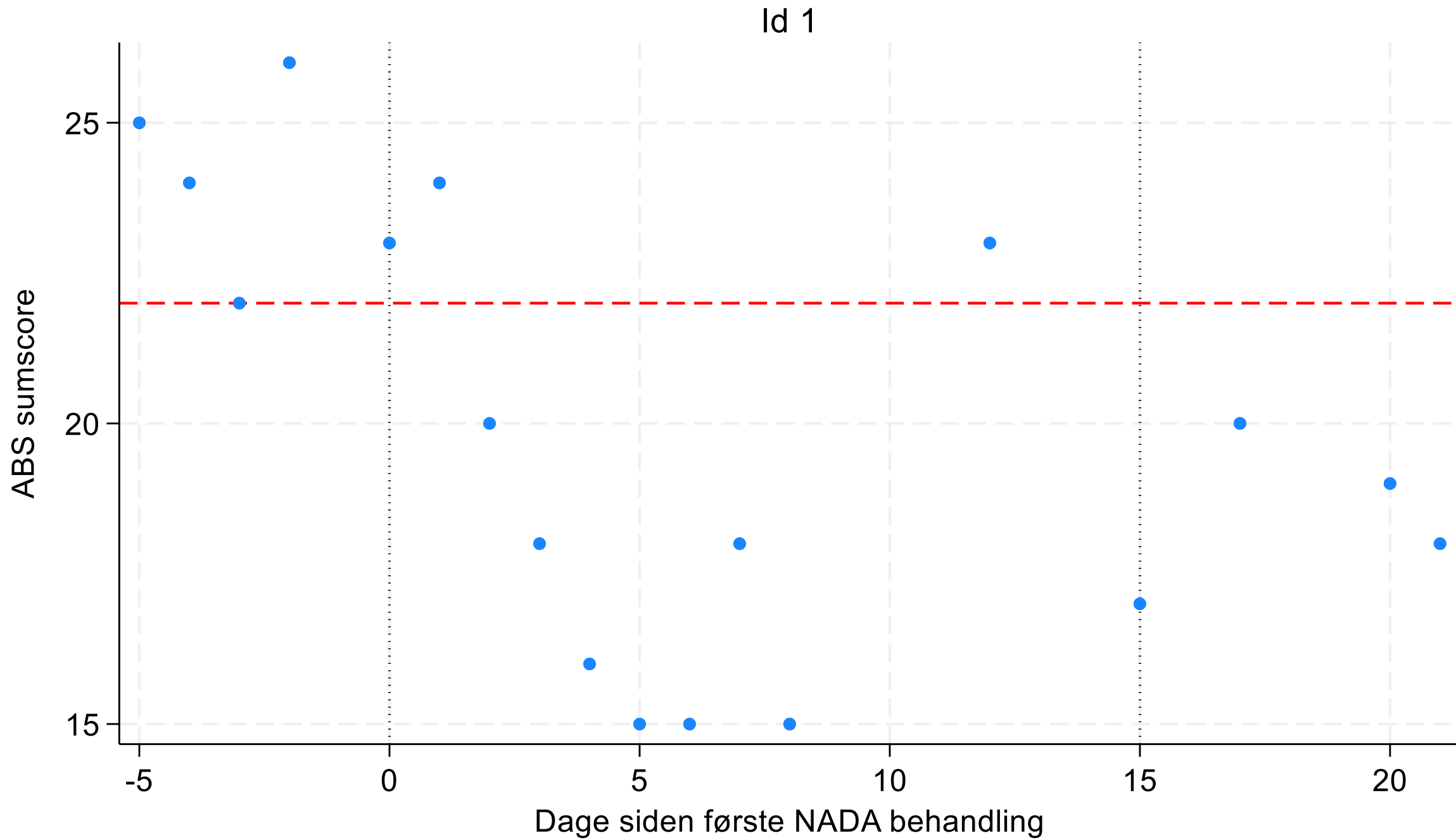
Antal NADA behandlinger

- 9 behandlinger (n = 2)
- 6-8 behandlinger (n = 3)
- Under 6 behandlinger (n = 4)

Målinger

- Agitated Behaviour Scale
(ABS-score ≥ 22 = Agitation)

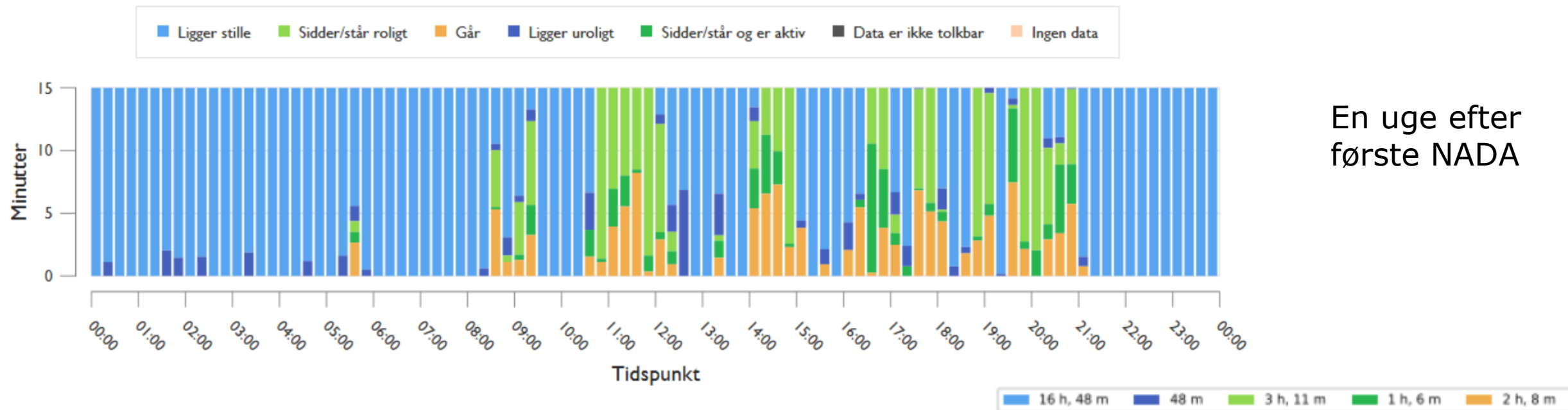
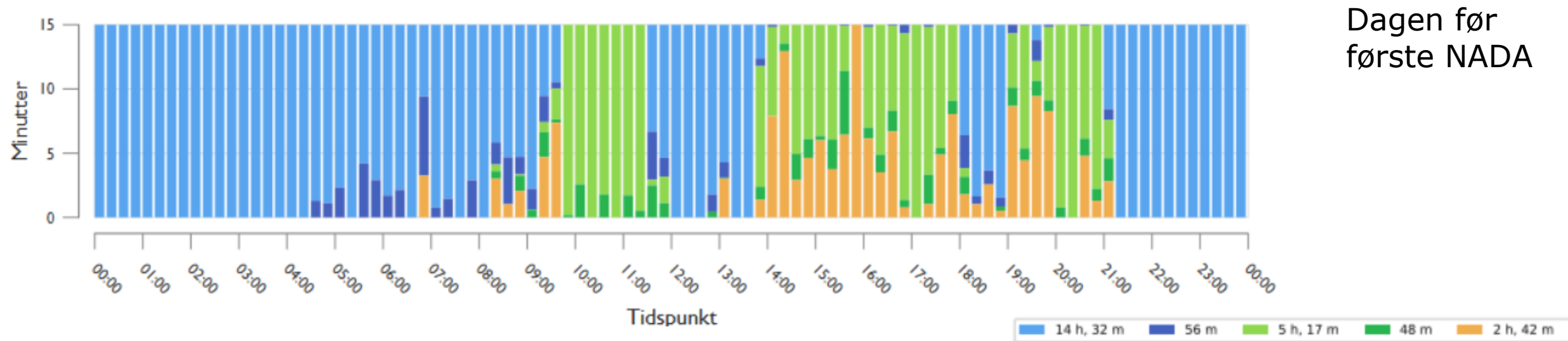
ABS
Ved nedenstående 14 items angives point:
1. Nedsat opmærksomhed, distraheres let, manglende koncentration (H)
2. Implusiv, utålmodig, lav tolerance for smerte el. frustration (H)
3. Usamarbejdsvillig, modsætter sig pleje, krævende (AH)
4. Voldelig og/eller truer med vold mod personer el. ejendele (A)
5. Eksplosiv og/el. uforudsigelig vrede (A)
6. Rokker, gnubber el. anden selvstimulerende adfærd (H)
7. Trækker i sonde/slanger. Reagerer mod begrænsninger (H)
8. Forlader træningsområdet (H)
9. Rastløs, vandrer frem og tilbage, overdreven aktivitet (H)
10. Persevererende adfærd, motorisk og/el. verbal (H)
11. Hurtig, høj el. overdreven tale (L)
12. Pludselig skift af humør (L)
13. Let udløselig el. overdreven gråd og/el. latter (L)
14. Selvd destruktiv, fysisk og/el. verbalt (A)

Målinger

- SENS®

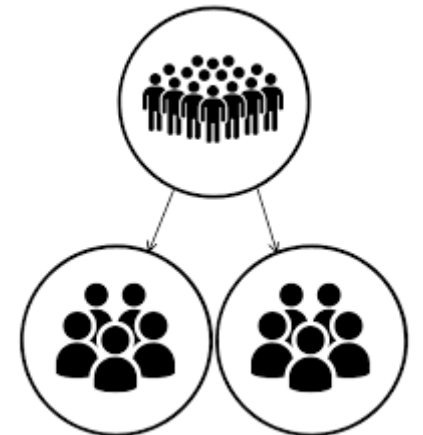
Andre målinger: Data fra journalerne

• Kognitivt funktionsniveau	Rancho Los Amigos Scale (RLAS)
• Funktionsniveau	Functional Independence Measure (FIM) og Early Functional Abilities (EFA) subitem vågenhed
• Ressourceforbrug ift. personale	Rehabilitation Complexity Scale (RCS-E)
• Ressourceforbrug ift. psychofarmaka og hypnotika	
-

Udfordringer i at lave et projekt i klinisk praksis (Læring!)

- De "almindelige": Sygdom, graviditet, travlhed i klinisk praksis ...
 - Antallet af uddannede behandlere
 - Tidsforbrug ifm administrative opgaver

- Involvering af en hel afdeling om nye tiltag
 - Ekstra opgaver for klinikere (ABS scoring)
 - Håndtering af nyt udstyr (SENS)

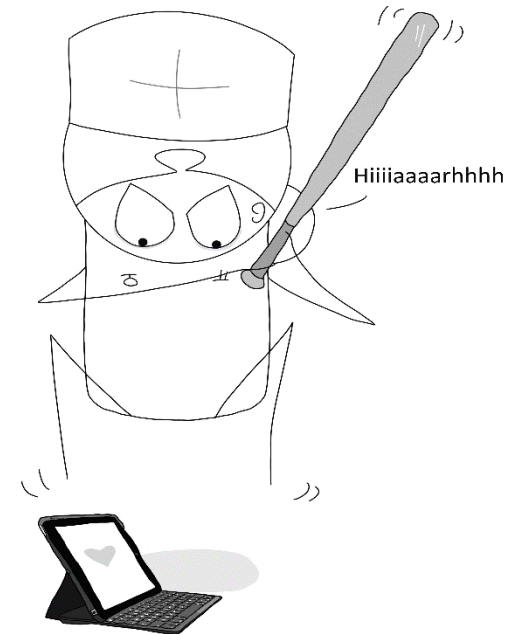

Udfordringer i at lave et projekt i klinisk praksis (Læring!)

- Flow med fordybelse
- Flow med afbrydelser

nurseruth.dk

nurseruth.dk

Vores erfaring: Accepter behov for indkøringsperiode

Vi glæder os til næste år....

....hvor vi gerne vil præsentere flere resultater

Spørgsmål? Kontakt

Lene: lene.odgaard@midt.rm.dk

Sofie: soficars@rm.dk

